

Årets sidste udgave af SalmonellaNyt

Året nærmer sig sin afslutning og nyhedsbrevet udkommer på denne årets sidste måned for 4. gang. Vi håber I læser nyhedsbrevet, hvor vi forsøger at samle ny viden om Salmonella Dublin, informerer hvis der sker ændringer i lovgivningen og kommer med praktiske fif i saneringen. Nyhedsbrevet udkommer 4 gange årligt, og du kan i høj grad have indflydelse på indholdet. Har du ideer og forslag til indhold, så send dem endeligt til os (Betina Tvistholm betv@seges.dk /Malene Budde mabu@seges.dk)

Stære og salmonella

Vi har her i august og september været ude og fange stære for at teste dem for Salmonella. Med de store flokke, der er i nogle stalde primært i sensommeren, så har der været en naturlig bekymring for, om fuglene kunne flytte Salmonellabakterier.

Vi har besøgt en god håndfuld besætninger i det sydvest- og sønderjyske, der alle var i niveau 2. I alt har vi fanget tæt på 400 stære. De har fået tørret fødder og fjerdragt af og svaberen er undersøgt for Salmonella. Derudover har vi samlet fugleklatter, der også blev sendt til dyrkning. Vi fandt ingen salmonella.

På baggrund af det resultat må vi sige, at det nok ikke er stærene, der er den store smittespredere, når det gælder Salmonella. Men de er dog i nogle besætninger fortsat en plage – de sviner og æder foderet. Derfor vil vi i det nye år se mere på de muligheder og erfaringer, der er for at holde stærene ude af stalden.

Derudover er planen, at vi vil udgive en videnskabelig artikel med resultaterne fra vores undersøgelse. På den måde bliver den viden, vi har opnået tilgængelig for flere. Vi kunne konstatere på vores studietur til USA tidligere i år, at der var stærene også en udfordring og der var interesse om vores resultater.

En stor tak til alle jer, der har besvaret vores spørgeskema og stillet besætning til rådighed i dette projekt. Uden jeres hjælp havde det ikke været muligt.

Sådan opnår du størst effekt af din rengøring og desinfektion

Formålet med rengøring og desinfektion af inventar, udstyr og andet i kvægstalden er at fjerne bakterier, virus og andre sygdomsfremkaldende organismer fra overfladen samt dræbe dem, som er tilbage. I kampen mod Salmonella spiller rengøring en stor rolle. Det gælder om at fjerne så mange bakterier som muligt for at nedsætte risikoen for, at dyrene optager bakterierne og bliver inficeret.

Vi har spurgt Ove Christoffersen, Desinfektionsrådgiveren ApS, som har 35 års erfaring i branchen. Han arbejder med hygiejne, rengøring og desinfektion hos produktionsdyr – især i fjerkræ- og grisebesætninger, hvor rengøring og desinfektion i højere grad er i fokus. Ifølge Ove drejer det sig om at fjerne al skidt – både det synlige; men ikke mindst alt det usynlige snavs. Til en effektiv rengøring er det vigtigt at bruge en sæbe, som er effektiv. Vi kender det egentligt godt. Det er de færreste, der vil starte opvaskemaskinen uden at tilsætte en opvaskepulver, hvis vi vil have et rent resultat.

For at opnå det bedste effekt af rengøringen af stalde, inventar og udstyr, så bør du bruge en

alkalisk sæbe (pH over 11) med tensider – netop for at fjerne biofilmen den usynlige snavs. Som økolog skal du dog være opmærksom på, at sæben skal være godkendt til brug i økologisk produktion.

Først når overfladen er ren, kan den desinficeres effektivt. I forhold til valg af desinfektionsmiddel, så vil Ove vælge et produkt indeholdende glutaraldehyd. Her findes der adskillige på markedet; men det kan være svært at gennemskue. Vælg et produkt, der er godkendt efter Biocidforordningen. Det er en garanti for, at der er dokumentation for effekten. Uanset hvilket desinfektionsmiddel du vælger, så virker de ikke ved temperaturer under 5° C. Der kan i nogen grad kompenseres ved at hæve doseringen eller opblande produktet i lunkent vand.

Både sæber og desinfektionsmidler er skrap kemi, så tag dine forholdsregler. Bær altid passende personlige værnemidler, såsom handsker og beskyttelsesbriller, når du håndterer produkterne og følg producentens anvisninger.

Når der nu er brugt tid og kræfter på at gøre rent, opfordrer Ove til at kontrollere resultatet. Brug en kraftig lygte, så det er muligt at se, om der er helt rent også i hjørnerne og samlingerne. Som Ove pointerer: hvis det er værd at bruge flere timer på at vaske, så er det også værd at kontrollere kvaliteten af arbejdet efterfølgende. Lad det være en kollega, der kigger resultatet igennem og ikke den, der har vasket.

FAKTABOKS

5 gode råd til vask og desinfektion

1. Brug sæbe m. tensider og højt pH
2. Der skal være helt rent før desinfektion
3. Brug et godkendt desinfektionsmiddel
4. Desinfektionsmidler virker ikke under 5° C
5. Brug værnemidler ved håndtering af kemi

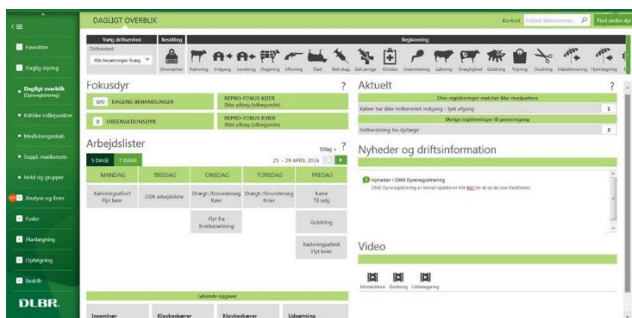
Nyt i DMS

Alarm

Siden sidst er der kommet flere nye muligheder i DMS. Der er kommet en ny type alarm. Alarmen aktiveres og er synlig under aktuelt i 7 dage. Når en nabo indenfor 5 km fra din bedrift skifter fra Salmonella niveau 1 til niveau 2 vil den alarm være aktiveret under aktuelt med følgende tekst:

Nabobesætning(er) indenfor 5 km er skiftet til salmonella niveau 2 indenfor de seneste 7 dage

Alarmen varsler således om salmonellasmitte i nærområdet. Der vil også være anbefalinger til hvordan der kan iværksættes gode smittebeskyttelse foranstaltninger.

Nøgletal, leverandør – ny liste i DMS

Gennem mange år har slagtekalve producenter kunne modtage en liste "Kalvetjek" hvor på de kunne se alle de leverandører de har modtaget kalve fra de seneste 12 mdr.

Denne liste er nu kommet i DMS og her er det muligt for slagtekalveproducenten at se flere oplysninger, hvis I giver tilladelse til dette.

Så længe jeres besætning befinder sig i niveau 2 er dette ikke vigtig, da jeres kalve ikke kan omsættes nationalt ifølge gældende lovgivning. Dette vil være vigtigt, så snart I kommer i niveau 1 og omsætter kalve i Danmark igen.

Listen i DMS giver slagtekalve-producenterne værdifuld viden om dødelighed, immunitet, ADD-forbrug og relevante salmonellaresultater for besætningen. Det giver slagtekalveproducenten mulighed for at reagere på eventuelle 'alarmsignaler', så uundværlig smittespredning forebygges.

Styrket Salmonella Dublin indsats i 2025

Fra næste år styrker L&F Kvæg indsatsen, mod Salmonella Dublin (SD) i danske kvægbesætninger. Der er gjort mange gode erfaringer med bekæmpelse af denne sygdom gennem årene og gjort en stor indsats fra landmænd, dyrlæger, rådgivere osv.

Al den viden bliver nu samlet i et nyt koncept, der skaber motivation, samarbejde og fælles mål blandt alle de lokalt involverede parter. I lokale grupper og med deltagelse af både smittede og ikke smittede besætninger skal der samarbejdes om at bekæmpe SD i smittede besætninger og samtidig forebygge nysmitte. Indsatsen er således rettet mod alle kvægbesætninger i udvalgte afgrænsede områder, og vil inddrage ikke kun besætningerne men også deres lokale dyrlæger og rådgivere. Landmandens øvrige samarbejdspartnere vil også blive involverede for at gøre indsatsene så effektive som muligt.

Fra starten af næste år vil de første besætninger blive inviteret med i indsatsen og der vil komme flere informationer via landbrugspressen.

Salmonella i tal – december 2024 mælkeleverende besætninger

	Antal besætninger	Antal i niveau 2	% i niveau 2
Hele landet	2124	269	12,7 %
Antal køer			
Store besætninger > 360 køer	432	97	22,5 %
Økologiske besætninger	316	44	13,9 %

